

Wandelroute Nationaal Park Dwingelerveld

*Over de grote, natte heide
13 kilometer*

Vanuit het bezoekerscentrum bij Ruinen gaat u rechtsaf en volgt u de Benderse. Bij de ANWB paddestoel 23153 kunt u even rechtsaf slaan naar de schaapskooi.

Schaapskooi aan de Benderse

De kooi is eigendom van de Stichting Het Drentse Heideschaap. De schaapskudde speelt een belangrijke rol bij het onderhoud van de heide. In de zomer leiden de herder en zijn honden ruim 250 Drentse heideschapeen elke ochtend naar de plekken die nodig begraast moeten worden. Tegen de avond keert de kudde weer om.

Terug bij het pad vervolgt u de wandeling naar rechts over de zandweg naast het fietspad.

Een hutje op de hei.

De weg stijgt bijna onmerkbaar. Toch loopt u naar het hoogste punt in de verre omtrek.

Op de top van de Benderse Berg is een kleine nederzetting, de Oase, met wat bomen, enkele akkers en een boerderijtje. Eeuwen geleden hebben enkele keuterboeren zich hier temidden van de hei gevestigd. Later, toen de plaggenhutten vervangen waren door een echt huisje, heeft de schrijver Anne de Vries nog een tijdje op de Benderse Berg vertoefd. Zijn boek "De man in de jachthut" speelt in deze omgeving.

Waar het fietspad linksaf buigt gaat u rechtdoor over het zandpad.

Kijk uit naar de tapuit.

Aan de linkerkant is een raster. Daarachter lopen in het zomerseizoen een stuk of vijftig koeien. Op de paaltjes van de afrastering kunt u in het voorjaar en de zomer geregeld een roodborsttapuit zien zitten. De mannetjes zijn duidelijk herkenbaar aan hun donkere kop en rode borst. Ook de gewone tapuit, die zeker zo zeldzaam is, laat zich geregeld een deel zien.

Bij de kruising met het fietspad gaat u linksaf over het zandpad naast het fietspad. Na ongeveer een kilometer gaat u rechtsaf door een klaphekje, er staat een informatiebord over de begrazing. U volgt de witte paaltjes rond het Smitsveen.

Oude jenever, prehistorische graven.

In deze hoek staan veel jeneverbessen. De grillig gevormde struikjes mogen niet al te hoog zijn, oud zijn ze wel. De meesten zijn tegen de honderd jaar. Ze zijn rond 1900 ontsproten toen de begrazing door de schapeen sterk afnam. Waar de witte route bij het raster komt ziet u links een vreemde bult. Het is een grafheuvel uit de bronstijd, die ruim 3000 jaar geleden is opgeworpen voor de doden. Aan de rechterkant ligt een tweede grafheuvel verscholen tussen het groen.

Waar de witte route weer op de zandweg komt kunt u rechtsaf even heen en weer naar de tweede schaapskooi van de Dwingelerveld lopen.

Een tweede kooi.

Na een geldinzamelingsactie kon Natuurmonumenten in 1989 een eigen kooi openen: 'Achter 't Zand'. Een tweede schaapskudde was hard nodig om de heide te onderhouden. Ook hiervandaan vertrekken zo iedere dag zo'n 250 Drentse heideschape om de grassen tussen de heideplanten vandaan te plukken. Om echt goed te gedijen kan de heide nog wel tien keer zoveel grazers gebruiken. Voor 1900 struinden er op de gezamenlijke heidevelden soms 8000 schape rond.

Vanaf de schaapskooi gaat u linksaf in het zandpad alsmaar rechtdoor in de richting van Uffelte. Na ongeveer 3 kilometer, langs de Radiosterrenwacht en de Davidshoeve ziet u links de Davidsplassen schitteren.

Veenplassen en boomheide.

Bij de Davidsplassen is in 1995 een groot natuurherstelproject uitgevoerd. De plassen zelf zijn daarbij uitgebaggerd en grote stukken van de vergraste heide eromheen zijn afgeplagd. Op enkele stroken langs het pad kunt u zien dat daarop weer vochtige heideplanten als dopheide, zonedauw en klokjesgentiaan floreren. Struikheide groeit op de drogere delen. Aan de rechterkant van het pad kunt u tussen de met bomen en struiken begroeide wel iets van boomheide zien: de geleidelijke overgang van bos naar heide. In dit halfopen terrein voelt een aantal bijzondere planten en dieren zich thuis, waaronder de boompieper, de geelgors en de boomleeuwerik.

Als de Davidsplassen uit het zicht verdwijnen wijst een bord naar links in de richting van de observatiehut. U volgt dit pad tot u bij de kijkhut komt. (links aanhouden)

Davidsplassen.

Vooraf in de nazomer en de herfst strijken veel trekvogels in dit waterrijke deel neer. In de winter nemen eenden en ganzen bezit van het water. Het informatiebord in de hut toont u welke soorten u allemaal bij de Davidsplassen kunt zien.

U verlaat de kijkhut weer via het smalle paadje. Aan het einde gaat u links. U volgt het pad dat een bocht naar rechts maakt. Twintig meter voor een slagboom buigt het pad weer naar links. Bij de volgende splitsing opnieuw linksaf langs een houten vangkraal voor het vee (rechterhand). Tenslotte bij een driesprong voor de derde keer links. Verderop langs de slagboom ziet u het water van het Drostenvveen en komt u bij een witte paaltjes route.

Drostenvveen.

Vennen worden in Drenthe venen genoemd. Het Drostenvveen is een van de mooiste plassen van het Nationaal Park. Vanaf de hoge rand heeft u een goede kans om bijzondere vogelsoorten te ontdekken. In de zomer zweven er bijna altijd libellen boven het water. En af en toe scheert er een boomvalk uit het bos die zo een libelle probeert te verschalken.

U volgt de witte paaltjes tot u op het fietspad komt. Hier gaat u rechtsaf, richting het 'Theehuis'. Bij de kruising met een geasfalteerd fietspad gaat u rechtdoor. Spoedig daarna komt u weer op de witte route. Vanaf dit punt kunt u de witte route even heen en weer volgen naar rechts tot het "Theehuys Anserdennen", ongeveer 500 meter. Ook kunt u gelijk de witte route naar links vervolgen naar het bezoekerscentrum.